

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Hebrajski biblijny
Prowadzący	dr hab. Anna Kuśmirek, prof. ucz.
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Turystyka religijna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	CTR_W6; CTR_U13
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	lektorat
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Brak wymagań.
Opis i cele przedmiotu	Celem lektoratu jest systematyczne wprowadzenie studentów w podstawy języka hebrajskiego biblijnego. Program obejmuje opanowanie alfabetu, systemu wokalizacji oraz podstawowych zagadnień gramatycznych i składniowych. Studenci nabywają stopniowo zasób elementarnego słownictwa, rozwijają umiejętność czytania oraz analizy prostych fragmentów tekstu biblijnego. Zajęcia mają charakter praktyczny, łącząc przekaz teoretyczny z ćwiczeniami w zakresie transliteracji, tłumaczenia i analizy morfologicznej. Istotnym elementem kształcenia jest także przygotowanie do samodzielnej pracy filologicznej poprzez opanowanie korzystania ze słowników, konkordancji i podstawowych narzędzi pomocniczych. Lektorat stanowi podstawę do dalszego kształcenia w zakresie języka hebrajskiego oraz do pogłębionej analizy i interpretacji tekstu Starego Testamentu w języku oryginału.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Wprowadzenie do języka hebrajskiego biblijnego	2
2. Alfabet hebrajski, zasady pisowni, transliteracji spółgłosek; system wokalizacji masoreckiej, zasady czytania (sylaby),	2
3. Zaimki (osobowe, wskazujące, pytające), spójniki	2
4. Rzeczowniki (rodzaj, liczba)	2
5. Przymiotniki (rodzaj, liczba) użycie w zdaniu, stopniowanie	2
6. Rodzajnik określony, przymyki	2
7. Zdania nominalne. Orzekanie istnienia i posiadania	2
8. Zaimki z sufiksami, przymyki z sufiksami	2
9. Status constructus	2
10. Wprowadzenie do czasownika	2
11. Odmiana czasownika mocnego qal perfectum; imperfectum, imiesłów, imperativus: (Pwt 6,4-9; Lb 6,24-26)	2
12. Wprowadzenie do składni narracyjnej. Forma czasownika waw consecutivum.	2
13. Lektura uproszczonej wersji historii stworzenia z Rdz.	2
14. Lektura i analiza psalmów (Ps 133; 117). Powtórka podstawowego słownictwa	2
15. Kolokwium pisemne.	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
CTR W06	złożoność językową Pisma Świętego oraz Bliskiego Wschodu i regionu Śródziemnomorza	W1 – student zna historię języka hebrajskiego biblijnego, potrafi określić jego miejsce w rodzinie języków semickich; zna alfabet, zasady wokalizacji oraz podstawy transliteracji i czytania (zajęcia 1–2); W2 student rozpoznaje podstawowe kategorie gramatyczne rzeczownika i przymiotnika (rodzaj, liczba), zna i posługuje się zaimkami niezależnymi i przyimkami, zna podstawy systemu czasownikowego oraz rozpoznaje formy czasownika mocnego Qal (zajęcia 3–11)	Bieżąca ocena aktywności studenta Kolokwium śródsesemestralne - pisemne
CTR_U13	posługiwać się językami starożytnymi w zakresie wystarczającym do prowadzenia podstawowego studium Pisma Świętego i innych tekstów antycznych	U1 student umie czytać proste fragmenty Biblii Hebrajskiej, posługuje się słownikiem hebrajsko-polskim, potrafi odnaleźć i wykorzystać teksty hebrajskie w podstawowym zakresie w pracy nad Biblią (13, 14)	Bieżąca ocena aktywności studenta - lektura tekstów na zajęciach; kolokwium semestralne - pisemne
CTR_K01	krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i umiejętności oraz poprawnie je prezentować na forum publicznym	K1 student umie ocenić i zweryfikować własny poziom znajomości języka hebrajskiego biblijnego oraz jasno i poprawnie przedstawiać efekty pracy z tekstem biblijnym w ramach wystąpień publicznych (13,14)	Bieżąca ocena aktywności studenta

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1	Wykład konwersatoryjny - krótkie wprowadzenia do tematów gramatycznych i historycznych + prezentacje.
2	Ćwiczenia praktyczne (leksykalne i gramatyczne).
3.	Analiza tekstów, dyskusja i porównywanie przekładów, praca z pomocami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria zaliczenia lektoratu: obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieusprawiedliwione nieobecności), przygotowanie i aktywny udział, zaliczenie kolokwium cząstkowego i końcowego.

Oceny końcowe według efektów uczenia się:

2 (ndst) – student nie opanował podstawowej wiedzy (alfabet, wokalizacja, formy qal), nie potrafi przeprowadzić analizy morfologicznej ani przeczytać prostego tekstu biblijnego; nie wykazuje systematyczności.

3 (dost) – student rozpoznaje podstawowe kategorie gramatyczne i proste formy czasownikowe; potrafi odczytać proste fragmenty Biblii; tłumaczy proste fragmenty z pomocą słownika i wskazówek nauczyciela, uczestniczy w zajęciach, choć jego kompetencje są fragmentaryczne.

4 (dobry) – student posiada wiedzę gramatyczną i leksykalną, umie przeanalizować i przetłumaczyć wybrane proste fragmenty biblijne; aktywnie uczestniczy w zajęciach i korzysta z podstawowych narzędzi do nauki hebrajskiego biblijnego zgodnie z celami kursu.

5 (b. dobry) – student ma pogłębioną wiedzę i dobre umiejętności językowe, potrafi analizować trudniejsze konstrukcje, radzi sobie z samodzielnym przekładem prostych tekstów i zwraca uwagę na ich szczegóły; poszerza swoje kompetencje dzięki własnej pracy i lekturze.

Literatura obowiązkowa

1.	G. DEIANA, A. SPREAFICO, Wprowadzenie do hebrajszczyzny biblijnej (Warszawa 2001).
2	W. JONCZYK, Praktyczne wprowadzenie do języka hebrajskiego Starego Testamentu, Kraków 2013.
3	K. SIWEK, Biblijny język hebrajski. Kurs podstawowy i średni (Warszawa 2013).

Literatura uzupełniająca

1	Hebrajsko-polski Stary Testament – TORA. Przekład interlinearny Pięcioksięgu z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz kodami Stronga i Baumgartnera, oprac. Anna Kuśmirek, PSB, Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, 2023.
2	BRIKS P., Podręczny słownik Hebrajsko-polski i aramejsko-polski Starego Testamentu, Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, 2000.
3	STRONG J., Hebrajsko-polski i aramejsko-polski słownik Stronga z lokalizacją słów hebrajskich i aramejskich oraz kodami Baumgartnera, PSB 45, Warszawa Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, 2017.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☒ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)